

Vaccinaties bij colitis ulcerosa en de ziekte van Crohn

U heeft met uw arts of IBD-verpleegkundige gesproken over vaccinaties bij de ziekte van Crohn of bij colitis ulcerosa. In deze folder leest u welke vaccinaties voor u belangrijk zijn en krijgt u advies voor als u op reis gaat.

Waarom zijn vaccinaties belangrijk?

Veel mensen met ontstekingsachtige darmziektes (IBD) gebruiken medicijnen die de afweer verlagen. Bijvoorbeeld: thiopurines, infliximab, adalimumab en prednisolon. U kunt hierdoor sneller een infectie krijgen. Als de infectie moeilijk is om te behandelen, kunt u ziek worden. Vaccinaties helpen u te beschermen tegen sommige infecties. Niet elke vaccinatie is voor iedereen geschikt. Uw arts of IBD-verpleegkundige bespreekt met u welke vaccinaties voor u geschikt zijn.

Hoe werkt een vaccinatie

Bij een vaccinatie of prik wordt een vaccin met kleine deeltjes van virussen of bacteriën in uw lichaam gespoten. Door die verzwakte stoffen bouwt uw lichaam afweer op. Daardoor herkent uw lichaam de virussen en bacteriën. Uw lichaam kan dan de juiste antistoffen aanmaken. Zo wordt u niet of minder ziek.

Wat vertelt u de arts of IBD-verpleegkundige?

Uw arts of verpleegkundige moet weten welke vaccinaties u heeft gekregen. Ook is het belangrijk om te weten welke ziekten u al heeft gehad. Soms is bloedonderzoek nodig.

Geef altijd door:

• DTP (difterie, tetanus, polio):
Zo ja, wanneer was de laatste vaccinatie?	Ja / Nee
d.d. _____
• BMR (bof, mazelen, rodehond):	Ja / Nee
• HPV (bij vrouwen jonger dan 26 jaar):	Ja / Nee
• Hepatitis A	Ja / Nee
• Hepatitis B	Ja / Nee
• Pneumokokken	Ja / Nee
• Tuberculose (BCG)	Ja / Nee
• Heeft u waterpokken gehad?	Ja / Nee
• Heeft u de griep prik gehad?	Ja / Nee

Soorten vaccins

Levend verzwakte vaccins

In sommige zitten verzwakte levende ziektekiemen. Deze vaccins zijn niet veilig bij gebruik van medicijnen die de afweer verlagen. Heeft u dit vaccin nodig, dan moet uw behandeling worden gestopt. Bespreek daarom altijd met uw arts of verpleegkundige wat voor u mogelijk is.

Levend verzwakte vaccins zijn:

- Gele koorts
- Varicella Zoster
- BMR (Bof, Mazelen, Rubella of Rode Hond)
- BCG (Bacillus Calmette-Guerin)
- Rotavirus
- Buiktyfus (inname via de mond / oraal)
- Polivaccin (innemen via de mond / oraal)

Dode vaccins

Dode vaccins bevatten geen levende ziektekiem en mogen worden gegeven. Medicijnen die de afweer verlagen kunnen ervoor zorgen dat de vaccins iets minder werken.

Dode vaccins zijn:

- Buiktyfus (via een injectie / parenteraal)
- Cholera
- D(K)TP (difterie, kinkhoes, tetanus, polio)
- Hepatitis A
- Hepatitis B
- HPV (Humaan Papilloma virus)
- Influenza
- Haemophilus influenza B
- Japanse encefalitis
- Teken encefalitis
- Pneumokokken

- Rabies (hondsdolheid)
- Tetanustoxoid
- Meningokokken
- Herpes Zoster vaccin

Extra informatie

Pneumokokken

Pneumokokken kunnen een longontsteking veroorzaken. Mensen met IBD die medicijnen gebruiken die de afweer verlagen, hebben hier meer risico op. Er bestaat een vaccin. Dit vaccin beschermt tegen meerdere soorten. Wij raden u deze vaccinatie aan. Vraag uw arts of verpleegkundige of u in aanmerking komt voor een vergoeding.

Gordelroos

Heeft u vroeger waterpokken gehad? Dan kunt u later gordelroos krijgen.

Door medicijnen die de afweer verlagen heeft u meer kans op het krijgen van gordelroos. U kunt zich laten vaccineren tegen gordelroos. Vraag uw arts of verpleegkundige of u in aanmerking komt voor een vergoeding.

Kosten van vaccinaties

Vaccinaties worden in Nederland niet altijd vergoed. Vraag bij uw zorgverzekeraar naar de kosten. Uw IBD-verpleegkundige kan u hierover ook adviseren.

Reizen met IBD

Reizen zorgt meestal niet voor het opvlammen van uw ziekte. Als u op reis gaat naar tropische gebieden, kunt u een tropische infectie oplopen. Bijvoorbeeld: malaria, tetanus, gele koorts, cholera en meningitis. Deze ziektes kunnen ernstiger zijn bij mensen met een lagere weerstand.

Gebruikt u medicijnen, die uw weerstand verlagen en moet u een levend verzwakt vaccin nemen? Bespreek u dan uw reisplannen met uw IBD verpleegkundige. Doet u dit minimaal 6 maanden voor uw reis begint.

Reizigersdiarree

Reizigersdiarree wordt veroorzaakt door het eten of drinken van voedsel of drank dat besmet is met een bacterie. De klachten zijn plotselinge waterdunne ontlasting (diarree), buikkrampen, misselijkheid en soms overgeven en koorts. Vaak hebben mensen met IBD geen last van reizigersdiarree. Het verschil tussen reizigersdiarree en een opvlaming is lastig te zien. Neem daarom medicijnen tegen diarree mee op reis. Bespreek met uw arts of de IBD-verpleegkundige of u antibiotica nodig heeft. Doet u dit ruim voor uw reis begint.

Heeft u diarree? Drink dan voldoende, en dan vooral ORS (Oral Rehydration Solution). Let daarbij goed op de hygiëne en was vaak uw handen.

Tuberculose en reizen

In sommige landen komt tuberculose voor. Dit is zo in delen van Afrika, Centraal-Amerika en Azië. Verblijft u daar langer dan één maand? Dan heeft u meer kans op tuberculose. Deze

kans is groter bij gebruik van medicijnen die de afweer verlagen. Vertel uw arts of verpleegkundige altijd waar u bent geweest.

Praktische tips voor op reis

Ga goed voorbereid op reis:

- Sluit een goede reisverzekering af. Controleer of u verzekerd bent voor repatriëring (repatriëring = terugbrengen naar huis).
- Vaccinaties kunnen wel nodig zijn, ook als zij niet verplicht zijn. Overleg met uw arts of IBD-verpleegkundige hierover. U kunt ook een afspraak maken bij de [GGD](#) of bij [Travel Health Cliniq.](#)

Tijdens uw reis

- Let op goede hygiëne.
- Drink alleen water uit gesloten flessen of gekookt water.
- Gebruik geen ijsblokjes.
- Poets uw tanden met mineraalwater of gekookt water.

Vermijd

- Rauwe groenten.
- Ongepasteuriseerde melk, kaas en roomijs.
- Rauw of niet goed gekookte vlees, vis en schaaldieren.
- Fruit dat u niet zelf heeft geschild.

Bescherm uw huid tegen de zon

- Vermijd felle zon tussen 11.00 en 15.00 uur.
- Gebruik zonnebrandcrème met hoge bescherming.

Medicijnen

- Neem uw medicijnen mee in de handbagage.
- Zorg voor een medicijnpaspoort. Deze kunt u gratis opvragen bij uw apotheek.
- Neem de originele verpakking en bijsluiters mee.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met uw IBD-verpleegkundige. Dat kan via uw MijnSpaarneGasthuis-app. U kunt ook polikliniek MDL bellen op telefoonnummer (023) 224 0075.

Meer informatie over reizen en vaccinaties vindt u bij:

- De Patiëntenorganisatie [Crohn & Colitis Nederland](#).
- De Rijksoverheid, het [vaccinatieprogramma](#).
- De [GGD](#).